

Titel **Tine** QR-kode

Tema: Temaerne krig og kærlighed sammenflettes gennem Tines skæbne og nederlaget i krigen 1864
Fag: Dansk
Målgruppe: Gymnasiale uddannelser



E-bog: Herman Bang: Tine, første papirudgave 1889

Romanen Tine er på 192 sider i papirudgave og 115 sider i e-bogsudgave. Det forudsættes, at eleverne har læst værket i sin fulde udstrækning før arbejdet med overlayet påbegyndes.

Faglig relevans/kompetenceområder

Læreplanen for dansk A på stx (2017) angiver følgende faglige mål, som denne vejledning arbejder med:

- analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster i alle medier
- demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund
- dokumentere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund

- romanen vil desuden kunne indgå i forløb med et såvel sprogligt som mediemæssigt perspektiv
- derudover vil romanen kunne indgå i tværfaglige forløb med ex historie

Introduktion til anvendelse af overlay

Dette e-bogsformat har som ekstra funktion muligheden for at anvende et overlay. Et overlay er et didaktisk værktøj, der fungerer som et ekstra lag oven på e-bogen. Overlayet kan indeholde spørgsmål, billeder, videoer, links mm. - direkte i teksten.

Man kan anvende det vedhæftede overlay, man kan lave sit eget eller man kan kopiere det vedhæftede overlay og tilpasse det ens egen didaktiske tilgang.

En kort introduktion til eleverne til overlayets forskellige funktioner vil være hensigtsmæssig.

Hvis man som underviser selv vil omarbejde et overlay, kan man hente hjælp [her](#).

Introduktion til Tine-overlay

Dette overlay vil i tilgangen til romanen følge de to tematiske hovedspor **kærlighed** og **krig**, som de kommer til udtryk i forholdet mellem Tine og skovrider Berg og udviklingen i krigen.

Henvisningerne i overlayet er ikke udtømmende som tekstnedslag, men er tænkt som igangsættende henvisninger, som kræver en formidling fra lærerens side, gerne med denne pædagogiske vejledning som afsæt. Fx kan nedenstående forløbskitse og spørgsmål formidles til eleverne.

Introducer eleverne til søgefunktionen i e-bogslæseren, så de på en nem og hurtig måde kan arbejde med den samlede tekst.

Overlay

Dedikation og forord (markeret med grøn farve)

Bang beskriver i forordet sin tidlige barndom og forholdet til moderen og fødeegnen Als i en række billeder, der kommer til at stå som et fundament for romanen. Som læser får man hermed et indtryk af Bangs meget personlige tilgang til netop denne roman.

I forordet prøver Bang også at imødegå den kritik som hans impressionistiske stil blev udsat for (Bang bruger ikke ordet "impressionisme" i forordet, men han anvender bl.a. betegnelsen i et brev til Erik Skram fra 1890, *Impressionisme. En lille Replik*). Han forklarer i forordet, hvorfor han anvender denne stil:

"Hvis jeg da ikke anstrænger mig for at gøre den ene og korte Situation, hvori jeg sér dem, Bevægelsen, den lille Bevægelse, hvori de forraader sig, Tonen af Ordene, hvori de blotter sig, gøre det altsammen saa levende, lyslevende som Livet selv - hvor kan jeg da haabe at overbevise?"

At gøre »levende« er da den tunge - og sikkert ofte mislykkede - Bestræbelse.

Men det Levende er jo Bevægelse og Mangfoldighed.

Mangfoldighed maa der blive. Husk at man kan ikke, naar man nu vil skildre denne Skole, hvori Tine boer, rive den ud af sit Naboskab. Naboernes Stemmer trænger ind ad dens Vinduer, gennem dens Døre. Deres Liv blander sig med Skolens Liv.

Som en Sten, der kastes i Vand, sender Skolens Skæbner Dønninger frem over Pladsen baade til Kroen og til Smedjen, og deres Begivenheder atter Dønninger tilbage, saa for at forstaa Skolens Liv maa Kroens og Smedjens vel med."

Og samtidig beskriver han også, hvordan han – i forhold til romanen Stuk – har "søgt at mindske uroen og indskrænke personantallet."

Ved at bruge forordet som introduktion til romanen får man derfor mulighed for på et tidligt tidspunkt at etablere nogle fokuspunkter: Historicitet, litterær stil, kvindeskildringen etc.

Romanens baggrund (grøn farve)

- Romanen tager som andre af Herman Bangs litterære værker udgangspunkt i selvoplevede hændelser og en solid journalistisk research.
- Diskuter på baggrund af forordet, hvad der specielt har optaget Bang i forbindelse med denne roman?
- Kan vi allerede på denne baggrund opstille en foreløbig tematik for romanen?

Bang og kvinderne

- Diskuter sammenhængen mellem Bangs mor og kvinderne i hans romaner, ex Tine? (se også s. 8-9)

Genreanalyse og litterær stil (grøn farve)

- Bogen præsenteres på titelbladet som en roman. Lav en mere indgående genreanalyse, hvor der også fokuseres på litterær stil.
- Hvordan beskriver og karakteriserer Bang den impressionistiske skrivestil?
- Hvordan begrundes hans skrivestils berettigelse?
- Beskriv hvordan Bang udfolder den impressionistiske stil i romanen.
- Diskuter om det fungerer efter hensigten?

Komposition (grøn farve)

- Beskriv romanens opbygning?
- Hvad er ledetråden i romanens forløb?

Fortællerforhold (grøn farve)

- Analyser fortællerforholdene i romanen, herunder synsvinkel?
- Skifter synsvinklen? Hos hvem ligger synsvinklen overvejende?
- Diskuter hvad valg og skift af synsvinkel betyder?

- Nedslag i teksten er markeret med grøn farve og tilsvarende bogmærke.
- Find selv andre relevante nedslag i romanen.

Tid, sted og miljø (blå farve)

- Romanen udspiller sig på en bestemt geografisk lokalitet – hvilken og hvorfor?
- Beskriv den aktuelle situation?
- I romanen oplever vi miljøet i både freds- og krigstid – beskriv de to tilstandes indvirkning på miljøet og de menneskelige relationer?
- Diskuter hvorfor Bang foretog disse valg! Her kan forordet med fordel inddrages.
- Nedslag i teksten er markeret med blå farve og tilsvarende bogmærke.
- Find selv andre relevante nedslag i romanen

Tine Bølling og skovrider Berg (rød farve)

- Tine Bølling og skovrider Berg er romanens hovedpersoner omkring hvem der optræder en række bipersoner. Igennem romanen følger vi udviklingen i Tine og Bergs forhold fra bekendtskab over venskab til en egentlig kærlighedsforbindelse. Parallelt med denne udvikling følger vi krigen fra en plads bag fronten.
- Giv en beskrivelse og karakteristik af Tine som vi møder hende i starten af romanen?
- Og Berg?
- Beskriv den ovenfor skitserede udvikling i deres forhold?
- Hvad driver forholdet fra at have været et venskab til ende med at blive et erotisk kærlighedsforhold?
- Diskuter hvem og hvad der er determinerende for forholdets udvikling!
- Forholdet får en ulykkelig afslutning.
Hvorfor tager Tine den ultimative beslutning?
Hvad er Bergs altafgørende dilemma?

- Efter Tines selvmord er madam Bølling angst for især kirkens reaktion. Beskriv og karakteriser reaktionerne fra kirkens mænd? Begrebet skyld er centralt. Diskuter hvem der bærer skylden for Tines død?

- Kortlæg de vigtigste bipersoner, og diskuter deres rolle dels i romanen og dels i tilknytning til Tine og Bergs forhold!

- Nedslag i teksten er markeret med rød farve og tilsvarende bogmærke.
- Find selv andre relevante nedslag i romanen.

Krigens gang (gul farve)

- Krigen og især slaget ved Dybbøl er et centralt tema i romanen og også en ledetråd for selve handlingen.
- Beskriv den måde Bang behandler krigstemaet? Følg udviklingen gennem romanen.
- Karakteriser hans udlægning af krigen og dens gang? Hvad sætter han i centrum?
- Diskuter danskernes selvopfattelse i forbindelse med krigen.
- Hvem er tabere?
- Nedslag i teksten er markeret med gul farve og tilsvarende bogmærke.
- Find selv andre relevante nedslag i romanen.

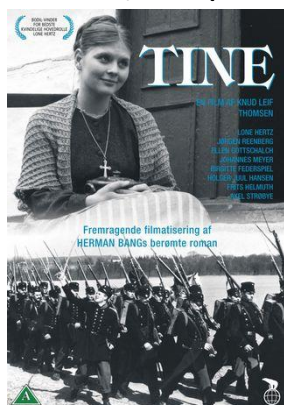
Krigens gang og Tine og Bergs forhold

- Krigen og forholdet mellem Tine og Berg har et parallelt forløb.
Redegør for denne parallelitet.
- Diskuter hvad Bang opnår ved denne sammenstilling.
- Krigens voldsomme begivenheder ophæver normaliteten og i centrum for dette agerer Tine og Berg - ikke som de "normalt" ville have gjort, men som deres drifter byder.

- Giv et bud på en tolkning? Hvad får vi at vide om kærligheden og krigen, mænd og kvinder, norm og drift, ægthed og falskhed?
- Diskuter romanens sidste sider. Hvor peger de hen?

Supplerende materialer

Film: Tine, 1964 (107 min)



TV-drama: 1864

Dansk dramaserie fra 2014 i 8 afsnit. Verden er fuld af uskyld og håb, da brødrene Laust og Peter vokser op under fattige, men trygge kår som tjenende ånder på byens gods. Året er 1851, og Danmark er overvældet af begejstring, da soldaterne vender sejrige hjem fra treårskrigen. Laust og Peter betages begge af godsforvalterens datter, den smukke og belæste Inge, og et særligt venskab opstår mellem de tre børn. Imens spekulerer politiske kræfter i at indlemme Slesvig i det danske kongerige, stik imod den indgåede fredstraktat.

TV: Dybbøl 18. april 1964

I 1964 blev 100-året for slaget ved Dybbøl markeret den 18. april. I denne stumfilmsoptagelse følger vi især kongelige og soldater under deres deltagelse i mindehøjtidelighederne

TV: Var Danmark grebet af galskab i 1864?

Skal man tro DR's tv-serie om tabet af Slesvig-Holsten i 1864, var Danmark dengang nærmest grebet af galskab: Ridende på en nationalistisk bølge kastede vi os ud i krig, som enhver kunne sige sig selv, vi ville tabe. Men virkeligheden var mere nuanceret. Debat om, hvad der gik galt i 1864 med historikerne Jes Fabricius Møller, Hans Schultz Hansen og Jens Ole Christense

Thorkild Borup Jensen: Herman Bang - portræt af forfatteren og forfatterskabet

Frank Egholm Andersen: Herman Bang som ung. Om forfatteren Herman Bangs (1857-1912) ungdomsår og hans forfatterskabs tætte sammenhæng med hans liv.